FOURTH SEMESTER M.A. DEGREE (REGULAR) EXAMINATION MARCH 2021

(CBCSS)

Sanskrit General

SKT 4E 08—LITERARY CRITICISM

(2019 Admissions)

Time : Three Hours Maximum : 30 Weightage

General Instructions

1. *In cases where choices are provided, students can attend* **all** *questions in each section.*
2. *The minimum number of questions to be attended from the Section / Part shall remain the same.*
3. *There will be an overall ceiling for each Section / Part that is equivalent to the maximum weightage of the Section / Part.*

Answers should be written **either** *in English* **or** *in Sanskrit.*
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT

Part A

I. Write short notes on any *four*. (चतुर्णां लघुटिप्पणीं लिखत) :

1 Rasasutra.

2 Impersonal theory.

3 Aristotle.

4 Bhuktivada.

5 Pratyabhijnadarsnana.

6 Plato.

7 William Empson.

(4 × 2 = 8 weightage)

Part B

II. Write short essays on any *four*. (चतुर्णां लघूपन्यासं लिखत) :

8 Riti School.

9 Theory of Deconstruction.

10 Feminist criticism.

11 Pragmatism.

12 T. S. Eliot.

13 Alankara School.

14 Mimesis.

(4 × 3 = 12 weightage)

Part C

III. Write essays (उपन्यस्यत) :

15 Anandavardhana and his contributions to Sanskrit criticism.

Or

16 The place of Mahimabhatta in Sanskrit literary criticism.

17 Write an essay on Reader Response theory.

Or

18 Write an essay on structuralism.

(2 × 5 = 10 weightage)

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT

C 1903 (Pages : 2) Name....................................

Reg. No....................................

FOURTH SEMESTER M.A. DEGREE (REGULAR) EXAMINATION MARCH 2021

(CBCSS)

Sanskrit General

SKT 4E 07—INDIAN AESTHETICS IV

(2019 Admissions)

Time : Three Hours Maximum : 30 Weightage

General Instructions

1. *In cases where choices are provided, students can attend* **all** *questions in each Section / Part.*
2. *The minimum number of questions to be attended from the Section / Part shall remain the same.*
3. *There will be an overall ceiling for each Section / Part that is equivalent to the maximum weightage of the Section / Part.*

Answers should be written **either** *in English* **or** *in Sanskrit.*
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used.

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT

Part A

I. कमपि भगमनपहाय **चतुर्णां** व्याख्यानं लिखत :

(Explain any *four* Karikas without omitting any part) :

क 1 अव्युत्पत्तिकृतो दोषः शक्त्या संव्रियते कवेः ।

यस्त्वशक्तिकृतस्तस्य स झटित्येवावभासते ।।

2 सन्धिसन्ध्यङ्गघटनं रसाभिव्यक्त्यपेक्षया ।

न तु केवलया शास्त्रस्थितिसम्पादनेच्छया ।।

3 रसान्तरसमावेशः प्रस्तुतस्य रसस्य यः ।

नोपहन्त्यङ्गितां सोऽस्य स्थायित्वेनावभासिनः ।।

4 प्रकारोऽन्यो गुणीभूतव्यङ्ग्यो काव्यस्य दृश्यते ।

यत्र व्यङ्ग्यान्वये वाच्यचारुत्वं स्यात्प्रकर्षवत् ।।

Turn over

ख 5 अतो ह्यन्यतमेनापि प्रकारेण विभूषिता ।

वाणी नवत्वमायाति पूर्वार्थान्वयवत्यपि ।।

6 व्यङ्ग्यव्यञ्जकभावेऽस्मिन्विविधे सम्भवत्यपि ।

रसादिमय एकस्मिन् कवि: स्यादवधानवान् ।।

7 अक्षरादिरचनेव योज्यते यत्र वस्तुरचना पुरातनी ।

नूतने स्फुरति काव्यवस्तुनि व्यक्तमेव खलु सा न दुष्यति ।।

(4 × 2 = 8 weightage)

Part B

II. कमपि भागमनपहाय **चतुर्णां** लघूपन्यासं लिखत :

(Write short essays on any *four* without omitting any part) :

(क) 8 अविवक्षितवाच्यस्य ध्वने: पदवाक्यप्रकाशतां सोदाहरणं निरूपयत ।

9 प्रबन्धस्य रसादीनां व्यञ्जकत्वे निबन्धनम्—किम् ? विशदयत ।

10 वर्णानां रसद्योतकत्वं सोदाहरणं निरूपयत ।

11 यत्न: कार्य: सुमतिना परिहारे विरोधिनाम्—कानि पुनस्तानि विरोधीनि ? विशदयत ।

(ख) 12 संवादस्वरूपं सप्रभेदं निरूपयत ।

13 अनेन आनन्त्यमायाति कवीनां प्रतिभागुण:—केन ? विशदयत ।

14 मितोऽप्यनन्ततां प्राप्त: काव्यमार्गो यदाश्रयात्—विशदयत ।

(4 × 3 = 12 weightage)

Part C

III. **द्वे** उपन्यस्यत :

(Write essays on any *two*) :

15 सप्रभेदं सङ्घटनां निरूप्य तन्नियामकं तत्त्वं यथाग्रन्थं प्रतिपादयत ।

अथवा

16 गुणवृत्तिवाचकत्वादिभ्य: व्यञ्जकत्वस्य वैलक्षण्यं तृतीयोद्योतोक्तदिशा निरूपयत ।

17 महाभारते अङ्गी रस: क: ? यथाग्रन्थमुपपादयत ।

अथवा

18 अवस्थाकालदेशादिविशेषै: काव्यानां नवत्वं सोदाहरणं विवृणुत ।

(2 × 5 = 10 weightage)

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT

C 1902 (Pages : 2) Name..................................

Reg. No..................................

FOURTH SEMESTER M.A. DEGREE (REGULAR) EXAMINATION MARCH 2021

(CBCSS)

Sanskrit General

SKT 4C 12—DARSANA III

(2019 Admissions)

Time : Three Hours Maximum : 30 Weightage

General Instructions

1. *In cases where choices are provided, students can attend* **all** *questions in each Section / Part.*
2. *The minimum number of questions to be attended from the Section / Part shall remain same.*
3. *There will be an overall ceiling for each Section / Part that is equivalent to the maximum weightage of the Section / Part.*

Answers should be written **either** *in English* **or** *in Sanskrit.*
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used

Part A

I. Write short notes on any *four* :

चतुर्णामुत्तरं लिखत :

1 वेदान्तपरिभाषाया: मङ्गलश्लोकं व्याख्यात ।

2 प्रमाया: लक्षणं प्रदर्श्य विशदयत ।

3 वेदान्तसिद्धान्तानुसारं धारावाहिकबुद्धि: कथमिति विशदयत ।

4 अन्त:करणे अहं सुखी इति आत्मधर्मत्वाध्यास: कथमिति विशदयत ।

5 अन्त:करणवृत्ति: नाम का विशदयत ।

6 अयं घट: इति प्रत्यक्षं कथं सम्भवति ।

7 सोऽयं देवदत्त: इति वाक्यजन्यज्ञानस्य प्रत्यक्षत्वं कथम्

(4 × 2 = 8 weightage)

Turn over

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT

Part B

II. Write short essays on any *four* :

चतुर्णां लघूपन्यासं लिखत :

8 मोक्षस्य परमपुरुषार्थत्वं विशदयत ।

9 अव्याप्त्यतिव्याप्त्यसम्भवानां सोदाहरणं लक्षणानि विशदयत ।

10 स्वप्नोपलब्धरथादीनांप्रातिभासिकत्वं समर्थयत ।

11 सविकल्पकनिर्विकल्पकप्रत्यक्षस्वरूपं विशदयत ।

12 मनः इन्द्रियं नेति विशदयत ।

13 न हि लोकसिद्धसामग्री प्रातिभासिकरजतोत्पादिका किन्तु विलक्षणैव—विशदयत ।

14 विवर्तपरिणामे सविस्तरं प्रतिपादयत ।

(4 × 3 = 12 weightage)

Part C

III. Write essays :

उपन्यस्यत :

15 वृत्तिः का तद्भेदान् विशदयत ।

अथवा

16 साक्षिद्वैविध्यम् उपपादयत

17 स्मर्यमाणसुखे प्रत्यक्षत्वमाशङ्क्य परिहरत

अथवा

18 सविकल्पकनिर्विकल्पकप्रत्यक्षस्वरूपं विशदयत ।

(2 × 5 = 10 weightage)

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT

C 1901

(Pages : 2)

Name.....................................

Reg. No..................................

FOURTH SEMESTER M.A. DEGREE (REGULAR) EXAMINATION MARCH 2021

(CBCSS)

Sanskrit General

SKT 4C 11—INDIAN AESTHETICS III

(2019 Admissions)

Time : Three Hours

Maximum : 30 Weightage

General Instructions

1. *In cases where choices are provided, students can attend* **all** *questions in each Section / Part.*
2. *The minimum number of questions to be attended from the Section / Part shall remain the same.*
3. *There will be an overall ceiling for each Section / Part that is equivalent to the maximum weightage of the Section / Part.*

Answers should be written **either** *in English* **or** *in Sanskrit.*
In writing Sanskrit, Devanagari script should be used

Part A रसगङ्गाधर:

I. **द्वे** सप्रकरणं व्याख्यात (Annotate any *two*) :

1 विमतवाक्यं त्वश्रद्धेयमेव ।

2 वस्त्वलङ्कारप्रधानानां काव्यानामकाव्यत्वापत्तेः ।

3 एतेन विनिगमनाभावादुभयत्र शक्तिरिति प्रत्युक्तम् ।

4 अन्यथा स्वस्रादेरपि कान्तात्वादिना तत्वापत्तेः ।

(2 × 2 = 4 weightage)

II. **द्वयो:** लघुपन्यासं लिखत (Write short essays on any *two*) :

5 भट्टनायकस्य रससूत्रव्याख्यां पण्डितराजोक्तदिशा निरूपयत ।

6 पण्डितराजोक्तदिशा उत्तमकाव्यं सोदाहरणं प्रतिपादयत ।

7 प्राचीनसकलग्रन्थविरुद्धत्वादुपपत्तिविरोधाच्च प्राचीनग्रन्थविरोधमुपपत्तिविरोधं च विशदयत ।

8 मम्मटोक्तं काव्यलक्षणं जगन्नाथोक्तदिशा खण्डयत ।

(2 × 3 = 6 weightage)

Turn over

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT

III. उपन्यस्यत (Write essays) :

9 इत्याहुरभिनवगुप्ताचार्यपादाः अभिनवगुप्ताभिमतं रससूत्रव्याख्यानं पण्डितराजोक्तदिशा विशदयत ।

अथवा

10 नव्यपक्षे रसास्वादप्रक्रिया निरूपयत ।

11 काव्यकारणविषये पण्डितराजमतं यथाग्रन्थं प्रतिपादयत ।

अथवा

12 रसगङ्गाधरोक्तदिशा काव्यलक्षणं सदलप्रयोजनं सपरिष्कारं प्रतिपादयत ।

(2 × 5 = 10 weightage)

Part B काव्यमीमांसा

I. **द्वयोः** टिप्पणीं लिखत (Explain fully any *two*) :

1 सोऽष्टादशाधिकरणीं दिव्येभ्यः काव्यविद्यास्नातकेभ्यः सप्रपञ्चं प्रोवाच—कस्मै किं प्रोवाच ? विशदयत ।

2 सा केवलं काव्ये हेतुः—विशदयत ।

3 सरितामिव प्रवाहास्तुच्छाः प्रथमं यथोत्तरं विपुलाः

ये शास्त्रसमारम्भा भवन्ति लोकस्य ते वन्द्याः ।। व्याख्यात ।

4 सूत्रादिभिश्चैषां प्रणयनम्—यथाग्रन्थं सूत्रादीनां स्वरूपं लिखत ।

(2 × 2 = 4 weightage)

II. **द्वयोः** लघुपन्यासं लिखत (Write short essays on any *two*) :

5 औमेयीकाव्यपुरुषयोः विवाहं सप्रकरणं प्रतिपादयत ।

6 राजशेखरोक्तदिशा प्रतिभां निरूपयत ।

7 काव्यमीमांसोक्तरीत्यां शास्त्राणां परिसङ्ख्यानं कुरुत ।

8 राजशेखरोक्तरीत्या साङ्गोपाङ्गवेदवाङ्मयनिरूपणं कुरुत

(2 × 3 = 6 weightage)

CHMK LIBRARY UNIVERSITY OF CALICUT